

Hammelbanen og Togkirkegaarden, en Facebook-dialog 2019

Jørgen Grandt

16. juni kl. 23.29

Lokalhistorisk spørgsmål:

Den lille bid af Rosenholms Allé imellem Lykkesholms Allé og Syrenvej - var den oprindelig en lille bro hen over Hammelbanen? Banen blev nedlagt i 1956.

Toget kørte på sin enkeltsporede bane nede i den kendte fordybning langs Syrenvej, så måske fandtes bidden af Rosenholms Allé slet ikke i 1940'erne? Måske kunne man kun komme ind og ud af foreningerne via Bjørnholms Allé, Åhavevej og Ringvejen?

Michael Birkemose Da jeg var barn (1960 og 1970'erne) havde mine forældre have i Engvang. Den bedste legeplads var Hammelbanen. Det var utroligt spændende område og især at gå nede i bunden hvor togbanen har gået. I bunden var der en lille sti og et meget lille vandløb ved siden af stien. Stien gik fra Bjørnholms Alle og hen til der hvor der er idag er udkørsel fra Engvang (stien gik videre hen til Ringvejen, men var noget bredere på den strækning).. Dengang kunne man ikke køre ud hvor der idag er asfaltvej ved Engvang (ud mod Lykkesholmsalle).

Dengang var der en lille kolonihave og en lille sti ved siden af så man kunne komme ud på Lykkesholms Alle. Som jeg husker det var de eneste udkørsler fra kolonihaveforeningerne ud mod Åhavevej og Bjørnholms alle. På den strækning af Hammelbanen der idag ligger mellem 1940 og Engvang brændte vi skt. hans bål af, men det blev stoppet pga. brandfaren (for husene på Lykkesholmsalle). Derudover var hammelbanen fra Bjørnholmsalle og ind mod byen også meget spændende. Der gik stien hen til de tre broer på brabrandstien (og videre ind mod byen), men det var et område som ikke blev brugt meget, så vi børn havde det for os selv.

Man vil kunne lave en utrolig spændende natur legeplads mellem dæmningen og Bjørnholms alle. Michael Have 93.

Jørgen Grandt Mange tak for erindringerne.

Jeg er lidt i tvivl mht. 'dalen' hvor banen lå langs Syrenvej: Fremme ved Rosenholms Allé er dalen væk, og området ligger i niveau. Betyder det ikke, at fra Rosenholms Allé og langs med 1940 og Engvang blev dalen opfyldt med jord?

Tracéet steg vel ikke så voldsomt i højden, at det på få meter kunne komme fra dalen og op i normal jordhøjde?

Må jeg bruge din tekst på min ikke-ajourførte webside om banen? <http://www.grandts.dk/Aarhus/hammel.htm>

Michael Birkemose Du må gerne bruge min tekst. Dengang i 1960 og 1970 var der ikke nogen jordvold på tværs af banen. Der gik udgravningen hele vejen fra Bjørnholms Alle og ned til Engvang (ringvejen), altså en plan strækning som også er nødvendigt for at togene kan køre der. Som jeg husker det blev der nedlagt store rør i den del af togstrækningen der går fra ringvejen og hen til jordvolden/dæmningen ved Rosenholmsalle.

Jørgen Grandt - Det lyder sandsynligt. Tak for tilladelsen. Jeg må se at få opdateret siden. Det samme gælder siden om den fhv. togkirkegård, som - set fra min have - vist er i brug igen.

Michael Birkemose Nu er jeg jo opvokset på Langenæs/Frederiksbjerg og når du nævner togkirkegård. Som børn løb vi meget rundt på baneterrænet på begge sider af ringgadebroen. Over ved Åbrinken hvor der på det store græsanlæg idag skydes med bue og pil var der et togspor, der hvor der idag er lavet cykelsti (den gamle hammelbane). Der holdte alle de gamle tog der ikke længere var i brug. Især damplokomotiverne var sjove at lege i.

Der var også gamle tog over på den anden side af åen, der hvor der idag er en hundeklub (lige ved siden af kolonihaverne / fodboldbanen) altså tæt på hvor der idag holdes North Side koncert. Der var også udrangerede tog. På græsanlægget ved Åbrinken var der oprindeligt en fodboldbane og sidenhen cricket bane, og også bueskydning. For enden af bueskydningsbanen var der kolonihaver, men dengang var der ingen der tænkte på sikkerheden så vi skød bare ned i retning mod kolonihaverne (de er fjernet idag, de lå op mod jordvolden op mod ringgadebroen, altså tæt på den første bue under broen).

Nede for enden af bakken ved Augustenborggade havde DSB jo et kæmpe værksted til togene. Der var mange ansatte dengang, så der var en livlig togtraffik. Meget senere blev det jo til samlingsværksted for de IC4 togene (som man sidenhen har opgivet). Hvis du vil følge hammelbanen kan du gå over på cykelstien ved græsarealet og følge asfaltcykelstien, på et tidspunkt drejer du ind på baneområdet og følger nærmest en fodgængersti (pas på togene) og så ender du på spidsen ved skoven over ved de tre broer.

Gå op på det areal og hvis du holder til venstre i kanten af terrænet vil du komme hen til Åhavevej og den cykelbro der er over Åhavevej idag, er der hvor hammelbanen gik over Åhavevej. Det er også sjovt at følge hammelbanen ud af brabrandstien, der vil du også kunne få mange timer til at gå med at finde togstrækningen i terrænet. Der er flere steder der er grusveje hvor banen har gået (og som du kan gå eller cykle af)..

Jørgen Grandt - Tak for denne interessante beretning også. Den vil jeg bruge (måske let redigeret) på siden om kirkegården: <http://www.grandts.dk/Aarhus/togkirkegaarden.htm>